

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

2. november – 6. november 2015, leto VII, št. 46

Jesenska rast na borzah se nadaljuje

Prvi novembrski teden je prinesel pozitivne donosnosti vseh ključnih delniških indeksov. Teden so zaznamovali ugodni podatki z ameriškega trga dela in skorajšnji zaključek sezone objav poslovnih rezultatov družb, kitajska vlada pa je že predstavila nekaj iztočnic iz nastajajočega petletnega načrta za krepitev gospodarstva.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (30. 10. 2015 – 6. 11. 2015)*	Donosnost letos (31. 12. 2014 – 6. 11. 2015)*
Svet - MSCI World	+2,53%	+12,35%
ZDA - S&P 500	+3,60%	+14,90%
Evropa - DJ STOXX 600	+1,19%	+10,92%
Japonska -Topix	+0,90%	+21,98%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+3,18%	+0,46%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Glavna novica minulega tedna je bilo petkovo poročilo o stanju trga dela v ZDA. Podatki so vsekakor optimistični. Število delovnih mest v ameriškem gospodarstvu se je namreč oktobra povišalo za 271 tisoč (analitiki so napovedovali 185 tisoč), pri čemer je bila rast še posebej močna na področju poslovnih storitev, trgovine na drobno in gradbeništva. Ameriška brezposelnost je zdrsnila na 5,0 %, kar je najnižja stopnja po aprilu 2008, odlični pa so bili tudi podatki o plačah in izboljšani produktivnosti. V primerjavi z lanskim oktobrom se je povprečna plača na uro zvišala za 2,5 %; gre za najvišjo rast v zadnjih šestih letih. Po objavi navedenih podatkov je vrednost ameriškega dolarja narasla (v minulem tednu je tako evro v primerjavi z dolarjem izgubil 2,4 %), verjetnost o letošnjem dvigu obrestne mere s strani ameriške centralne banke (Fed) pa je po anketi Bloomberga porasla na 70 %. Ugibanj bo konec sredi decembra, ko je na vrsti še zadnje zasedanje Fed-a v tem letu.

Medtem ko se na ameriških tleh ob ugodnih gospodarskih podatkih vse bolj približuje dvig obrestnih mer, pa se Kitajska sooča s precej drugačnimi izzivi in padajočimi obrestnimi merami. Upočasnjevanje gospodarske rasti, ki v letošnjem tretjem četrtletju ni dosegla 7 odstotkov letno (znašala je namreč 6,9 %), vpliva na nadaljevanje ohlapnejše denarne politike kitajske centralne banke. Le-ta je v zadnjem letu že šestkrat znižala obrestno mero, nazadnje konec oktobra, in sicer na 4,35 %. Vlada drugega največjega svetovnega gospodarstva trenutno intenzivno pripravlja petletni načrt za krepitev gospodarstva. Uradno bo v celoti predstavljen šele marca prihodnje leto, so pa bile v preteklem tednu že razkrite nekatere podrobnosti. Ciljna gospodarska rast v obdobju 2016–2020 naj bi bila 6,5 %. Kitajski voditelji poudarjajo, da želijo zmanjšanje odvisnosti države od izvoza nizkocenovnih izdelkov in premik k bolj trajnostni rasti, temelječi predvsem na storitvenem sektorju, domači potrošnji in proizvodnji z visoko dodano vrednostjo. Načrt med drugim poziva k povečanju zasebne potrošnje in postopnemu dvigu upokojitvene starosti kot odzivu na demografske trende – tudi na Kitajskem je delovna sila namreč na trhljih tleh starajočega se prebivalstva. Kot zanimivost lahko omenimo, da je to privedlo do uvedbe politike dveh otrok in s tem omilitve dosedanjega omejevanja rojstev.

In kaj je bilo v minulem tednu novega v Evropi? Med relativno majhnim številom objav gospodarskih podatkov je Markitov kompozitni PMI indeks za oktober potrdil stalno, a še vedno bolj skromno gospodarsko rast v evroobmočju. Pri tem izmed 4 največjih držav po pričakovani stopnji rasti BDP od začetka zadnjega četrtletja najboljše kaže Španiji, sledita ji Nemčija in Italija, medtem ko okrevanje Francije nekoliko zaostaja. Podobno ugotavlja tudi Evropska komisija, ki je v četrtek izdani jesenski gospodarski napovedi zapisala, da zmerno gospodarsko rast evroobmočja v glavnem podpirajo začasni dejavniki, kot so nizke cene nafte, šibkejši menjalni tečaj evra in ohlapna denarna politika ECB. Te ugodne dejavnike bo potrebno izkoristiti pri vodenju odgovorne javnofinančne politike, spodbujanju naložb ter izvedbi strukturnih reform za povečanje konkurenčnosti, da se bo okrevanje nadaljevalo in še okrepilo.

Za konec dodajmo še, da je sezona objav poslovnih rezultatov družb za tretje četrtletje skoraj pri koncu. Med tistimi podjetji, ki so rezultate objavila v preteklem tednu, je z 11 % rastjo dobička vlagatelje razveselil Facebook. Povprečno število dnevno aktivnih uporabnikov največjega spletnega družbenega omrežja na svetu je septembra prvič presegllo 1 milijardo. Naraščajoče število uporabnikov je voda na mlin Facebooku, saj so se povišali tudi povprečni prihodki na uporabnika, kar je posledica uspešnega mobilnega oglaševanja, ki mu družba v zadnjih letih posveča veliko pozornosti. Odlični rezultati so botrovali tudi zvišanju cene delnice, ki je ob 4,6 % rasti dosegla najvišjo vrednost od začetka borznega trgovanja pred tremi leti in pol.

Anja Cajner, mag.
finančni analitik

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalistih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje, izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.